

Instrumenty prawne mające na celu promocję odnawialnych źródeł energii w Polsce

Wstęp

Polityka energetyczna Unii Europejskiej obecnie skupia się przede wszystkim na zagwarantowaniu bezpieczeństwa energetycznego Państw Członkowskich oraz na zagadnieniach związanych z ochroną środowiska. Oba powyższe cele można osiągnąć dzięki rozwojowi energetyki odnawialnej i zwiększaniu jej udziału w ogólnym bilansie energetycznym. Z jednej strony energia elektryczna pochodząca z odnawialnych źródeł energii stanowi sposób dywersyfikacji jej pozyskiwania oraz gwarantuje częściowe uniezależnienie się od paliw kopalnych. Z drugiej strony, mając na uwadze fakt, iż aktualnie sektory gospodarki oparte w znacznej mierze na paliwach kopalnych generują największe zanieczyszczenie środowiska naturalnego, a za taki sektor uznać należy energetykę konwencjonalną, energetyka odnawialna w sposób oczywisty realizuje cele ochrony środowiska naturalnego. Celem działań legislacyjnych podejmowanych obecnie w Unii Europejskiej jest zwiększenie ilości energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł, połączone z wspieraniem rozwoju technologicznego i innowacji, tworzeniem możliwości zatrudnienia i możliwości rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i słabo zurbanizowanych oraz większe bezpieczeństwo dostaw energii zwłaszcza w skali lokalnej¹. Niestety obecnie inwestycje w OZE wymagają bardzo dużych nakładów i dążenie do zwiększenia udziału tych źródeł w bilansie produkcji energii elektrycznej UE wymaga więc stosowania odpowiednich systemów wsparcia, będących gwarancją ich systematycznego rozwoju².

Regulacja na poziomie Unii Europejskiej

Unia Europejska przyjęła na przełomie 2008 i 2009 roku pakiet klimatyczno-energetyczny zakładający osiągnięcie celu określonego jako - 3x20 czyli wiążący dla wszystkich Państw Członkowskich obowiązek zmniejszenia o 20% poziomu emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z 1990 rokiem, zwiększenia do 20% udziału odnawialnych źródeł w ogólnym woluminie konsumowanej energii oraz poprawy o 20% efektywności energetycznej. Wspomniane wyżej cele mają zostać osiągnięte przez Państwa Członkowskie do 2020 roku³. Pakiet klimatyczno-energetyczny składa się z 6 aktów prawnych, mających stanowić podstawę działań Państw Członkowskich:

- dyrektywy zmieniającej system handlu uprawnieniami do emisji, który obejmuje około 40% emisji gazów cieplarnianych w UE;
- decyzji w sprawie wspólnych starań na rzecz ograniczenia emisji, ustanawiającej wiążące krajowe cele dla sektorów nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji;
- dyrektywy ustanawiającej wiążące krajowe cele w zakresie wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii w koszyku energetycznym danego kraju;
- dyrektywy stwarzającej ramy prawne dla bezpiecznego i ekologicznego stosowania technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla;
- rozporządzenia nakładającego wymóg zmniejszenia emisji CO₂ w nowych samochodach do średniego poziomu 120 g/km w okresie od 2012 do 2015 r. i dalszego zmniejszenia tego poziomu do 95 g/km w 2020 r.;
- dyrektywy w sprawie jakości paliwa wymagającej od dostawców paliwa ograniczenia emisji gazów cieplarnianych powstających przy produkcji paliw o 6% do 2020 r.⁴

Z punktu widzenia elektroenergetyki odnawialnej najistotniejszą rolę odgrywa dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, która ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych. Określa ona obowiązkowe krajowe cele ogólne w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto i w odniesieniu do udziału energii ze źródeł odnawialnych w transporcie⁵. Zgodnie z unormowaniami przedmiotowej dyrektywy na wszystkie Państwa Członkowskie UE został nałożony obowiązek wprowadzenia do regulacji krajowych odpowiednich instrumentów prawnych mających na celu rozwój elektroenergetyki odnawialnej i zwiększanie jej udziału w ilości ogólnie produkowanej energii, poprzez zachęcenie potencjalnych inwestorów do realizacji projektów związanych z OZE oraz zagwarantowanie możliwości sprzedaży wyprodukowanej energii po korzystnych cenach. Dla realizacji obowiązków nałożonych przez UE wypracowane zostały dwa rodzaje systemów wsparcia dla inwestycji w OZE:

1. System cen sztywnych (gwarantowanych) – przyjęty m. in. w Niemczech i Hiszpanii. System ceny gwarantowanej polega na ścisłym określeniu ceny energii wyprodukowanej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w długoterminowym okresie, w połączeniu z nałożeniem obowiązku jej nabywania po tak określonej cenie przez sprzedawców elektryczności. W Niemczech aktualnie producentom energii z OZE gwarantowana jest cena 90 euro za megawatogodzinę przez okres 20 lat od przyłączenia nowych mocy produkcyjnych. Jest to system pewniejszy i bezpieczniejszy dla producenta energii, pozwala on dokładnie obliczyć spodziewane przychody i dzięki temu określić termin całkowitego zwrotu wartości inwestycji. Wadą tego systemu jest fakt, że naturalne ekonomiczne mechanizmy rynkowe nie mają żadnego wpływu na cenę odnawialnej energii, po której producent mógłby ją sprzedać – jest ona sztywno określana przez prawodawcę. Naturalne ekonomiczne wpływy nie istnieją. Główną zaletą pozostaje stabilność, pewność i możliwość ścisłego określenia przyszłych dochodów.⁶
2. System zielonych certyfikatów - polega na połączeniu dwóch instrumentów prawnych dążących z jednej strony do przymuszenia producentów i sprzedawców energii elektrycznej do nabywania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, z drugiej strony ma na celu wsparcie finansowe producentów odnawialnej energii – spowodowanie aby inwestycja w OZE stała się bardziej opłacalna. Po pierwsze producent energii z odnawialnych źródeł uzyskuje od Państwowych organów regulacyjnych certyfikat pochodzenia (zielony certyfikat) potwierdzający wyprodukowanie danej ilości energii z odnawialnego źródła. Po drugie regulacja prawna oparta na zielonych certyfikatach nakłada na producentów energii elektrycznej, sprzedających ją odbiorcom końcowym, aby ściśle określona część owej energii pochodziła z odnawialnych źródeł energii – wymóg ten jest realizowany poprzez przedstawienie właściwemu organowi regulacyjnemu Państwa Członkowskiego odpowiedniej ilości zielonych certyfikatów do umorzenia – ilość certyfikatów musi odpowiadać ilości energii, która miałaby być wyprodukowana z OZE. System oparty na zielonych certyfikatach zakłada, że producent energii elektrycznej z OZE, poza zyskami wynikającymi ze sprzedaży energii po cenach rynkowych uzyskuje również zyski ze sprzedaży zielonych certyfikatów elektrowniom produkującym elektryczność wyłącznie z konwencjonalnych źródeł, którzy nie mają w swoich mocach produkcyjnych odpowiedniej części pochodzącej z OZE.⁷

Poza powyżej opisanymi dwoma systemami promocji odnawialnych źródeł energii Państwa Członkowskie wprowadziły rozmaite rozwiązania fiskalne i dotacyjne oparte na zwolnieniach podatkowych co znacznie obniża koszty inwestycji w zieloną energię, połączonych z systemami źródeł finansowania takich inwestycji z dotacji zarówno ze środków Unii Europejskiej, jak i samych Państw Członkowskich.

Regulacja promująca inwestycje w odnawialne źródła energii w Polsce

W przypadku Polski próg udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym woluminie produkowanej energii, który ma zostać osiągnięty w 2020 roku został określony na 15%. Najwięcej dwutlenku węgla jest emitowane w procesie produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu konwencjonalnych surowców, w szczególności węgla kamiennego i brunatnego. W Polsce ponad 90% energii elektrycznej pochodzi z elektrowni węglowych, gdzie w trakcie procesu produkcyjnego wytwarzane są ogromne ilości dwutlenku węgla. Dlatego najskuteczniej można doprowadzić do zmniejszenia ilości wytwarzanego CO₂ zwiększając udział Odnawialnych Źródeł Energii w ogólnym woluminie produkowanej elektryczności.

Polski ustawodawca zdecydował się aktualnie wybrać metodę połączenia systemu świadectw pochodzenia z obowiązkiem nabywania przez sprzedawców elektryczności każdej ilości energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł. Mechanizm wsparcia przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną w OZE jest dwukierunkowy i polega na obowiązkowym zakupie przez sprzedawcę z urzędu wytworzonej w ten sposób energii elektrycznej oraz wydawaniu przez Prezesa URE świadectw pochodzenia, które są następnie przedmiotem obrotu na Giełdzie Energii.⁸ Jednocześnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu lub obrocie energią elektryczną

i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym mają obowiązek nabycia i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej. Opłata zastępcza wprowadzona jest na wypadek, gdyby ilość certyfikatów w obrocie była niewystarczająca, jednocześnie wysokość opłaty zastępczej określa maksymalną wartość zielonego certyfikatu, ponieważ przedsiębiorcy wybraliby zapłatę opłaty zastępczej zamiast nabycia certyfikatu gdyby był on droższy. Takie unormowanie systemu zielonych certyfikatów pozwala zapobiegać spekulowaniu certyfikatami i sztucznemu zawyżaniu ich cen. Obowiązki te zostały „domknięte” systemem sanacyjnym w postaci kar pieniężnych za ich niewypełnienie. Warto zwrócić uwagę, że powyższe mechanizmy wsparcia zostały uzupełnione o preferencyjne warunki przyłączania źródeł OZE które korzystają z „obniżonej” opłaty za przyłączenie oraz zwolnień z opłat koncesyjnych

i skarbowych związanych z zarejestrowaniem i rozpoczęciem działalności gospodarczej polegającej na produkcji elektryczności.

Opisany powyżej system wsparcia dla rozwoju odnawialnych źródeł energii oparty na tzw. Zielonych Certyfikatach jest przedmiotem regulacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo Energetyczne. Definicja świadectwa pochodzenia (zielonego certyfikatu), sposób jego wydawania a także prawa majątkowe z nim związane uregulowane są w art. 9e ustawy prawo energetyczne. Z kolei obowiązek nabycia i przedstawienia do umorzenia określonej ilości świadectw pochodzenia wraz z obowiązkiem zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii ustanowione zostały w art. 9a przedmiotowej ustawy. Analizę instrumentów prawnych mających na celu wsparcie inwestycji w OZE opartych na systemie świadectw pochodzenia należy rozpocząć od wyjaśnienia definicji samego świadectwa. W polskiej regulacji definicja świadectwa pochodzenia określona jest w art. 9e ust. 1, zgodnie z którym potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwanej dalej „świadectwem pochodzenia”. Zgodnie z ust. 3 przedmiotowego artykułu świadectwo pochodzenia wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, złożony za pośrednictwem operatora systemu elektroenergetycznego, na którego obszarze działania znajduje się odnawialne źródło energii określone we wniosku, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku. Wprowadzenie przytoczonej regulacji było realizacją obowiązków nałożonych na Polskę przez prawodawcę unijnego związanych z kwestią zdefiniowania odnawialnych źródeł energii, umożliwiającą jednocześnie wprowadzenie systemów wsparcia dla rozwoju tak zdefiniowanych źródeł energii. Świadectwo pochodzenia wydane przez Prezesa URE jest dokumentem

potwierdzającym wytworzenie fizycznej jednostki energii elektrycznej w odnawialnym źródle i jest ono wystawiane również do celów przedstawienia odbiorcom końcowym jaki jest udział, bądź jaka jest ilość energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym danego dostawcy energii co oznacza spełnienie funkcji gwarancji pochodzenia w rozumieniu przepisów dyrektywy 2009/29/WE⁹. Należy jednak przede wszystkim pamiętać, iż świadectwo pochodzenia jest swoistym papierem wartościowym, przedstawiającym wymierną wartość majątkową dla jego posiadacza i podlega obrotowi na giełdzie towarowej. Każde świadectwo pochodzenia wydawane przez URE ma formę papierową i elektroniczną, która zostaje udostępniona podmiotowi prowadzącemu giełdę. Świadectwa pochodzenia są przedmiotem obrotu pomiędzy producentami z sektora OZE i producentami elektryczności ze źródeł konwencjonalnych, którzy muszą nabyć co roku odpowiednią ilość świadectw pochodzenia w celu wypełnienia obowiązków nałożonych przez ustawę Prawo Energetyczne,

o czym poniżej. 10

Zgodnie z treścią art. 9a ust 1 i 1a – 1. Przedsiębiorstwa energetyczne, odbiorcy końcowi oraz towarowe domy maklerskie lub domy maklerskie, o których mowa w ust.1a, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9, są obowiązane:

- 1) Uzyskać i przedstawić Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 9e ust.1, lub w art. 9o ust. 1, dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) Uiszczyć opłatę zastępczą, w terminie określonym w ust. 5, obliczoną w sposób określony w ust.2.1a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 8, wykonują:

- 1) Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym;
- 2) Odbiorca końcowy będący członkiem giełdy towarowej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji zawieranych we własnym imieniu na giełdzie towarowej;
- 3) Towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 2 pkt 8 i 9 ustawy, o które mowa w pkt 2, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych na giełdzie towarowej.

Zgodnie z treścią powołanego przepisu po nowelizacji z dnia 8 stycznia 2010 r. obowiązkiem zakupu świadectw pochodzenia wydawanych przez prezesa URE producentom energii z odnawialnych źródeł, a następnie przedstawienia odpowiedniej ich ilości do umorzenia temu samemu organowi są zobowiązane trzy grupy podmiotów. Pierwszą grupę stanowią przedsiębiorstwa produkujące energię elektryczną lub zajmujące się jej obrotem, ale wyłącznie jeśli jednocześnie sprzedają ją bezpośrednio odbiorcom końcowym, to znaczy odbiorcom, którzy zużywają ją na własne potrzeby. W związku z tak określonym zakresem podmiotowym omawianego obowiązku nie są nim objęte podmioty produkujące czy też obracające energią elektryczną, jeśli sprzedają ją innym podmiotom zajmującym się jej obrotem i nie zużywającym jej na własne potrzeby. Jednocześnie konieczne jest podkreślenie, że również przedsiębiorcy wytwarzający energię elektryczną z odnawialnych źródeł objęci są obowiązkiem przedstawienia do umorzenia części posiadanych świadectw pochodzenia, jeśli sprzedają elektryczność odbiorcom końcowym. Sam fakt wytwarzania elektryczności z odnawialnego źródła nie zwalnia z obowiązku realizacji wymagań nałożonych przepisami art. 9a ustawy prawo energetyczne – przedsiębiorstwa z sektora OZE spełniają wszystkie przesłanki tego przepisu, tak jak producenci elektryczności z konwencjonalnych źródeł. 12

Drugą grupę podmiotów objętych omawianym obowiązkiem stanowią przedsiębiorcy, którzy nabywają energię elektryczną bezpośrednio na giełdzie towarowej i zużywają ją na własne potrzeby. Zazwyczaj energia elektryczna będąca przedmiotem obrotu na giełdzie towarowej jest nabywana przez przedsiębiorstwa zajmujące się profesjonalnie obrotem elektrycznością, w celu dalszej jej odsprzedaży. Jednak część wyjątkowo dużych odbiorców końcowych, konsumujących

znaczne ilości energii decyduje się nabywać ją bezpośrednio na giełdzie, pomimo kosztów jakie wiążą się z pojawieniem się i funkcjonowaniem na niej. Zazwyczaj są to odbiorcy przemysłowi, którzy koszty działania na giełdzie rekompensują sobie ilością nabytej po niższej cenie energii elektrycznej. Z powodu ilości i sposobu obrotu energią elektryczną na giełdzie towarowej, ustawodawca zdecydował się obciążyć obowiązkiem nabycia i przedstawienia odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia również działających na niej odbiorców końcowych. W przeciwnym wypadku byłiby oni zupełnie zwolnieni od obciążeń związanych z funkcjonowaniem systemu wsparcia dla OZE ponoszonych przez wszystkich innych uczestników rynku – koszty związane z omawianym obowiązkiem przenoszone są przez wszystkie podmioty pośredniczące na odbiorców końcowych i w efekcie ostatecznie to konsumenci ponoszą koszty rozwoju odnawialnych źródeł energii uiszczając wyższe ceny za elektryczność. Takie wyłączenie z przedmiotowego systemu największych konsumentów elektryczności z pewnością stanowiłoby poważne uchybienie. Trzecią grupą objętą systemem zielonych certyfikatów stanowią towarowe domy maklerskie i domy maklerskie zajmujące się pośrednictwem w nabywaniu energii elektrycznej przez inne podmioty – częściowo odbiorców końcowych, a częściowo pośredników dalszego stopnia. W zakresie w jakim domy maklerskie pośredniczą w nabywaniu elektryczności przez odbiorców końcowych traktowane są jak przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem energią i zobowiązane są na równi z nimi do nabycia i przedstawienia odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki¹³.

Obowiązek nałożony przez przepisy art. 9a ustawy prawo energetyczne mogą być zrealizowane w dwojaki sposób – poprzez zakup właściwej ilości świadectw pochodzenia od producentów elektryczności pochodzącej z OZE i przedstawienie ich do umorzenia przez Prezesa URE; lub alternatywnie poprzez uiszczenie opłaty zastępczej wyliczonej zgodnie z zapisami ustawy. Przedmiotowa powinność może być oczywiście zrealizowana częściowo poprzez umorzenie świadectw pochodzenia oraz uzupełnienie brakującej części opłatą zastępczą. W razie uchybienia umawianemu obowiązkowi na przedsiębiorcę zostanie nałożona kara pieniężna zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy prawo energetyczne. Termin do uiszczenia należnej opłaty zastępczej lub przedstawienia do umorzenia wymaganej ilości świadectw pochodzenia to 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy. Ścisłe określenie terminu bezpośrednio w treści ustawy powoduje, iż nawet zapłata należnej kwoty zastępczej po upływie powyższego terminu wywołuje po stronie spóźnionego podmiotu obowiązek uiszczenia opłaty karnej. Rozporządzenie wydane przez Ministra Gospodarki na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 9 ustawy prawo energetyczne w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii wyznacza progi procentowe określające jaki udział w całkowitej rocznej ilości sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym powinna stanowić przedstawiona do umorzenia suma energii elektrycznej wynikająca ze świadectw pochodzenia, lub alternatywnie dla jakiej części powinna zostać uiszczona opłata zastępcza. Zgodnie z zapisami przedmiotowego rozporządzenia jest to: 10,4% w latach 2010-2012, 10,9% w 2013 r., 11,4% w 2014 r., 11,9% w 2015 r., 12,4 w 2016 r., 12,9% w 2017 r. ¹⁴ Równie istotnym, jeśli nawet nie ważniejszym elementem omawianego systemu wsparcia OZE jest obowiązek nabywania energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach przez sprzedawcę z urzędu określony w art. 9a ust. 6 ustawy Prawo Energetyczne, który stanowi, iż sprzedawca z urzędu jest obowiązany, z zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie; zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym¹⁵. Przytoczony przepis ma niezwykle istotne znaczenie na prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sektora OZE – gwarantuje on bowiem, że po stworzeniu mocy wytwórczych i przyłączeniu ich do sieci wyprodukowana energia elektryczna znajdzie nabywcę.

Dzięki ustępowi 6 art. 9a wykluczona jest możliwość, iż producent energii z OZE pozostanie bez nabywców a przez to i bez dochodu z inwestycji. Zgodnie z wspomnianym już powyżej rozporządzeniem Ministra Gospodarki, sprzedawca z urzędu zobowiązany jest nabyć całość oferowanej przez producenta OZE energii elektrycznej¹⁶. Jedyną nieścisłością omawianego uregulowania jest brak wzmianki a tym bardziej definicji sprzedawcy z urzędu w całej ustawie Prawo Energetyczne – jednak zgodnie zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie przyjmuje się, iż sprzedawcą z urzędu jest podmiot faktycznie wykonujący tę funkcję na danym terytorium. Dodatkowo omawiany przepis gwarantuje producentowi energii z OZE cenę po jakiej będzie on miał możliwość zbyć wytworzoną elektryczność. Jest to średnia cena sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym określana przez Prezesa URE do 31 marca każdego roku¹⁷.

Podsumowanie

Należy zaznaczyć, iż zarówno system oparty na cenach gwarantowanych, jak i system oparty na tzw. Zielonych certyfikatach posiadają tak, zalet, jak i wady. Polska regulacja wsparcia inwestycji w OZE obecnie, pod pewnymi względami, może zostać uznana za jedną z najkorzystniejszych w Unii Europejskiej, ponieważ aktualnie cena za megawatogodzinę jaką może uzyskać producent energii ze źródeł odnawialnych to w sumie 450 zł (200 zł wartość energii i ponad 250 zł za certyfikat) daje to kwotę około 150 euro, dla porównania w Niemczech gdzie funkcjonuje system ceny gwarantowanej jest ona określona na poziomie 90 euro za megawatogodzinę. Jednak z drugiej strony polska regulacja zakłada funkcjonowanie systemu świadectw pochodzenia jedynie do 2019 r. Zgodnie z ideą tego systemu wsparcia po tej dacie inwestowanie w odnawialne źródła energii będzie tak opłacalne, że nie będzie konieczny żaden system wsparcia. Jedną z przyczyn inwestujących dzisiaj w elektroenergetykę odnawialną zakładają, iż będzie to inwestycja długoterminowa, która zwróci się dopiero w okresie co najmniej 10 lat. W sytuacji, gdy już obecnie wiadomo iż funkcjonujący dzisiaj system nie będzie działał za 8 lat, wielu inwestorów decyduje się na mniejsze aczkolwiek pewne i stabilne dochody w innych Państwach Członkowskich UE¹⁸. Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż pakiet klimatyczno energetyczny właśnie się konkretyzuje, wdrażane będą nowe regulacje prawne i administracyjne mające na celu propagowanie OZE. Wprowadzone zostaną uprawnienia do emisji węgla, a zakup ich będzie powodował że cena energii produkowanej tradycyjnymi metodami będzie wzrastać skokowo i coraz bardziej opłacalne będą niskoemisyjne produkcje. Cena „czarnej energii” będzie rosła od 2013 r. z powodu konieczności zakupu coraz większej ilości uprawnień do emisji dwutlenku węgla. W końcu doprowadzi to do sytuacji, że cena produkcji energii elektrycznej z węgla będzie tak wysoka iż przestanie być opłacalna w porównaniu z OZE. Rozwój OZE jest obecnie uzależniony od silnego wsparcia zarówno inwestycyjnego jak i prawnego. W Polsce prowadzone są zaawansowane prace nad zmianą regulacji dot. Energetyki, ponieważ dotychczasowy system uznawany jest za niewydajny. Nowa regulacja zgodnie z planem ma zostać rozdzielona na trzy odrębne ustawy dotyczące odpowiednio elektryczności, gazu i wsparcia dla odnawialnych źródeł energii. Bardziej szczegółowy zapis powinien zagwarantować większą stabilność i pewność dla inwestorów. Regulację promującą odnawialne źródła energii zawartą w ustawie Prawo Energetyczne, należy ocenić pozytywnie i uznać, że realizuje w podstawowym zakresie postawione przed nią cele. Jednak nie wolno zapominać, iż proces inwestycji w OZE nie opiera się wyłącznie na regulacji dotyczącej jej wsparcia lecz wymaga spełnienia szeregu innych wymagań ustawowych, poczynając od przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, poprzez prawo budowlane, aż po prawo ochrony środowiska.

W mojej ocenie podstawowym problemem dla rozwoju sektora OZE jest długotrwałość, niepewność i złożoność całego procesu inwestycji w odnawialne źródła energii w Polsce.

¹Punkt 1 preambuły dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE

²Zdzisław Muras, „Polityka UE i Polski w sprawie promocji odnawialnych źródeł energii”, w Polska Polityka Energetyczna – wczoraj, dziś, jutro; Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - Biblioteka Regulatora, Warszawa 2010 r. s. 9 i n.

³Maksymilian Cherka, Filip M. Elżanowski, Mariusz Swora, Krzysztof A. Wąsowski, „Energetyka i ochrona środowiska w procesie inwestycyjnym”, Warszawa 2010 r., s. 127.

⁴<http://ec.europa.eu/climateaction/>

⁵Art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE

⁶K. Janiszewska, Energetyka w Unii Europejskiej, droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu. Rynek odnawialnych źródeł energii, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – Biblioteka Regulatora, Warszawa 2003, s. 104-119.

⁷Dawid Ingot, „Warunki rozwoju energetyki odnawialnej na gruncie regulacji unijnych – Dyrektywa 2001/77/EC oraz jej implementacje w ustawodawstwie Polskim”, LexPolonica Piśmiennictwo: Praktyczne wyjaśnienia oraz wzory umów i pism, 2001-2006 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis-LecPolonica. ISSN: 1643--0425

⁸Dawid Ingot, „Obowiązek zakupu energii ze źródeł odnawialnych. Zielone certyfikaty”, LexPolonica Piśmiennictwo: Praktyczne wyjaśnienia oraz wzory umów i pism, 2001-2006 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis-LecPolonica. ISSN: 1643--0425

⁹Art. 15 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE

¹⁰Mariusz Swora, Zdzisław Muras, „Prawo Energetyczne Komentarz”, Warszawa 2010 r., s. 668-682.

¹¹Art. 9a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 10.04.1997 r. – Prawo Energetyczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.)

¹²Mariusz Swora, Zdzisław Muras, „Prawo Energetyczne Komentarz”, Warszawa 2010 r., s. 578-579.

¹³Mariusz Swora, Zdzisław Muras, „Prawo Energetyczne Komentarz”, Warszawa 2010 r., s. 582-583.

¹⁴§ 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. Nr 156, poz. 969 z późn. zm.)

¹⁵Art. 9a ust. 6 ustawy z dnia 10.04.1997 r. – Prawo Energetyczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.)

¹⁶§ 13 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. Nr 156, poz. 969 z późn. zm.)

¹⁷Mariusz Swora, Zdzisław Muras, „Prawo Energetyczne Komentarz”, Warszawa 2010 r., s. 582-583.

¹⁸Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki nr 3/2010 – Sprawozdanie z działalności Prezesa URE – 2009.

Bibliografia:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

2. Ustawa z dnia 10.04.1997 r. – Prawo Energetyczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.).

3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. Nr 156, poz. 969 z późn. zm.).

4. Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki nr 3/2010 – Sprawozdanie z działalności Prezesa URE – 2009.

5. Zdzisław Muras, „Polityka UE i Polski w sprawie promocji odnawialnych źródeł energii”, w Polska Polityka Energetyczna – wczoraj, dziś, jutro; Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - Biblioteka Regulatora, Warszawa 2010 r.

6. K. Janiszewska, Energetyka w Unii Europejskiej, droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu. Rynek odnawialnych źródeł energii, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – Biblioteka Regulatora, Warszawa 2003.

7. Dawid Ingot, „Warunki rozwoju energetyki odnawialnej na gruncie regulacji unijnych – Dyrektywa 2001/77/EC oraz jej implementacje w ustawodawstwie Polskim”, LexPolonica Piśmiennictwo: Praktyczne wyjaśnienia oraz wzory umów i pism, 2001--2006 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis-LecPolonica. ISSN: 1643-- 0425.

8. Dawid Ingot, „Obowiązek zakupu energii ze źródeł odnawialnych. Zielone certyfikaty”, LexPolonica Piśmiennictwo: Praktyczne wyjaśnienia oraz wzory umów i pism, 2001-2006 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis-LecPolonica. ISSN: 1643--0425.

9. Mariusz Swora, Zdzisław Muras, „Prawo Energetyczne Komentarz”, Warszawa 2010 r.

10. Maksymilian Cherka, Filip M. Elżanowski, Mariusz Swora, Krzysztof A. Wąsowski, „Energetyka i ochrona środowiska w procesie inwestycyjnym”, Warszawa 2010 r.